

UIT DE PULTRUIM

van de Stellingwarven

Oolde klaore

De schoonmaektied is een minne tied veur de manluden, want dan moe'n ze de vrouwluden niet veur de bienen lopen. As ze naor 't wark binnen, dan gaot dat nog wel mar aj' oolder binnen as 65 dan wodt et minder. Zo ok bij Lamert en Garregien. In feberwaori is Garregien al an et schoonmaeken gaon, eerst wat hoeken en eggen, laeter de kaasten en dan mit een knappe dag es een slaopkaemer. Doe't half meert was had ze al hiel wat daon.

En vandaage zol ze de kamer doen en dat is et minste van de hiele schoonmaekeri'je veur Lamert want zoe'n dag mist ie zien makelike stoel. Dan moet ie wat in de keuken omme hokken. Want die stoelen moe'n allemaole buten in de zunne, alles wat los zit moet van 't plak en schoene maekt wodden. Hi'j vindt et mar gekkewark, et is omme hielemaole niet smerig want Garregien warkt altied an. Morgens gaot et nog wel, dan kan ie wat koffie zetten en de eerpels schellen.

Mar nao et eten zit ie in de keuken op een ongemakelike stoel. Hi'j daenkt bij him zels: Ik gao een aentien lopen, dan bin'k die tied temeensan kwiet. As ie de jekker antrokken het zegt ie tegen Garregien: „ik gao een aentien lopen heur”. „Ja, dat is goed”, zegt ze en d'r aachter an, „aj' bij' de winkel langes kommen kuj' wel even een pakkien klonties mitnemen”. Hi'j stikt de beurs in de buse en stapt de weg uut. Een aentien veerder wonen Jan en Albertien. Lamert en Jan bin nog oolde kammaeraoden van doe ze nog jongkerels weren en ze goan nog geregeld mit mekeer omme.

As Lamert bij Jan zien huus langes loopt zicht ie Jan in de tuun. Hi'j blijft staon en zegt: „'t is nog te vroeg om slaod te zeien heur”. Jan komt bij' de weg en zegt: „och ja, ik kieke mar wat, want Albertien is an 't schoonmaeken in de kaemer en dan hej' gien plak, dus dan zuuk ie wat”. „Zo gaot et mi'j ok”, zegt Lamert, „daoromme gao ik mar een aentien lopen, gaoj' mit?”. „Dat kon'k wel doen, ik zal even de jasse antrekken en Albertien waorschouwen da'k vot gao”.

Even laeter stappen ze tegere de weg uut. Ze zullen mar een goeie kuiler maeken. Een aende veerder kommen ze Garriet tegen. „Daenk er omme heur, daor is een harbarge, kun jim die wel veurbij' kommen”, vrage ie. „'t Vaakt wat mit”, zegt Jan, „mar as 't veur 40 jaor was wus ik et niet”. Doe se jongkerels weren stonnen ze er veur bekend dat ze een dure bok noar huus brochten. Mar sund ze trouwd binnen kun ze d'r wel offblieven.

As ze bij Gese heur harbarge binnen zegt Lamert „Zoj' wel iene lussen?” „Now ja, lussen”, zegt Jan, „ik lus et altied nog wel mar ik hebbe gien beurs in de buse”. „O die heb ik wel, ik moet nog naor de winkel, kom mit dan nemen we d'r iene, ze kun ons thus toch' nog niet bruken”.

Zo kommen ze bij Gese te laande. „Sjonge”, zegt die, „bin jim an de kuulier of hebben de vrouwluden et veurjaor in de kop?” „Ie hebben et in ien keer raoden”, zegt Lamert, „ze kun ons vanmiddag niet bruken en daoromme kommen we bij' jow. Geef ons mar een oolde klaore”.

Ze schikken bij' de kachel an de taofel en even laeter brengt Gese de glassies. „'t Smaekt nog krek as vroeger”, zegt Jan as ie es even pruuft en ie slikt 'm om de mond, et is toch wel lekker. As ze de eerste op hebben komt de twiede want op ien bien kuj' niet lopen. Even laeter komt de maelkoopman d'r in. „Smaekt et wat?”, vrage ie. „Best”, is 't bescheid. De koopman geeft een rontien en dan geeft Jan een rontien. „Ik betaele jow van de weke wel terogge”, zegt ie tegen Lamert, „schie mi'j mar even veur. Van 't iene rontien komt et ere rontien en Jan wodt al wat praots. Hi'j het al wat gekheid mit Gese en dien daenkt bij' heur zels: ik weet niet, as dat mar goed komt mit die heidend, ze kun niet meer zo veul hebben as vroeger. Et is heur mal genoeg als die beide oolde kerels dronkend naor huus gaon mar wat zal ze d'r an doen. De koopman het er nocht an vernemt ze wel. Op et laest zegt ze „ik weet niet jonges mar et kon jim tied wel es wodden, de vrouwluden kieken aanst uut waor as jim blieven”.

Ze haspelen nog wat tegen mar ze krigt ze de deur uut. As ze buten in de koolde kommen wodt et er niet beter op, want nou moe'n ze lopen. Jan praot mar wat, hi'j vindt Gese een best wief. Lamert zegt niks, de kop is 'm zo mal. Jan te zeuren, wat kan him Gese schelen, as ie mar thus is, in de stoel bij' de kachel zal 't wel weer opknappen, oe ja die stoel staot buten, mar die moet in huus, de bienen bin him zo mal, hul Jan zien bek now mar, mar die praot mar deur.

Zo kommen ze bij' Jan zien huus, Albertien zicht ze al an kommen as ze et taofelkied van de liende haelt. „Now jim hebben nog al wat vot west”, zegt ze as ze naor de weg lopt. „Hej' de thee klaor mien lieverd”, zegt Jan as ie de dam in komt. As ie bij' heur is slat ie de aarm om heur henne en zegt „ie bin

toch mien lieverd?" Albertien kikt 'm an en zegt, „wat mekeert jow”, ze kikt aachteromme, as de buren et mar niet zien. As ze him in huus het zegt ze, „waar heb ie zeten, want ie bin zo dronken as een oele”. „Ae nee je, ik bin niet dronkend, even bi'j Gese west, een best wief, mar ie bin mien lieverd”. Now kan Albertien hiel wat hebben veur een keer kan ze hiel wat deur de vingers zien en ze zicht et malle er van. „Ie moe'n mar even op bedde”, zegt ze. „Ja, mar dan moe'n ie mit”, en hi'j zal heur weer anhaelen.

Ze krigt him op bedde en tien minuten laeter slapt ie.

Lamert schoffelt op huus an, oe die kop. As ie bi'j huus komt is Garregien nog drok an 't wark. „Now kuj mi'j mooi even helpen”, zegt ze, „ik hebbe zoe'n verlet ha, ik moet de stoelkussens allemaole nog uutkloppen, help mar even”. Mar dan brekt de bom, et is duvel kom d'r uut. Zi'j mit heur gedonder, zien stoel wil ie hebben en drekt, hi'j het nooit gien plak in huus. De voest komt op de taofel, hi'j kan et haost niet in de bieten hollen. Garregien schrikt heur een ongelok, zo het ze Lamert nog nooit zien. „Wat mekeert jow toch om zo tegen mi'j te keer te gaon”, en ze komt bi'j him staon. Dan rokt ze de draanklocht. „Lamert jow bin dronkend, hoe kuj' zo”, jammert ze. Mar Lamert is niet meer te hollen, as een gek goat ie te keer. Ze goelt et uut en de stoelen kommen smerig in huus. As een zooltzak zakt ie in de stoel. D'r wodt bi'j heur nooit vluukt, mar now kan ie d'r wat mit. Ze dot de hanen veur de oren. „Oe, schei toch uut om zokke woorden te zeggen”. Zi'j is van huus uut nog al wat geleuwig. Een schoft laeter raekt ie op bedde en verslegen zit ze bi'j de taofel.

Een dag of viere laeter is et de aovend, dat Jan en Albertien kommen zullen te praoten, dat is steld. Lamert en Garregien hebben nog niet weer tegen mekeer praot. Hi'j het et al es perbeert, mar zi'j het de lippen stief op mekeer knepen. Hier kan ze drekt niet overhenne.

Jan en Albertien kommen d'r praotende an, as is d'r niks gebeurd. As ze goed en wel zitten zegt Albertien „hoe is 't Lamert, is de draank er haost weer uut, of haj' 't zo slim niet as Jan, want die was aorig anscheuten”. „Anscheuten, naum ie dat”, zegt Garregien. „Lamert was zo dronkend as een kroje, een schandaol is 't, ik viens et deur alles henne”. „Ae ja, et gebeurt niet alle daegen en de omstandigheden brochten et mit, now ja ik weet niet hoe slim Lamert et had mar Jan had him aorig omme. Wat is draank toch mal spul”. „Dus ie viens et ok nog niet zo slim als ze te keer gaon as een gek, ik dochte hi'j slat de hiele boel kot en klein en ie het mi'j veur alles en nog wat uutmaekt”, zegt Garregien.

As ze uutpraot is zegt Albertien, „jonge Lamert ik wus niet dat jow zoe'n kwaoje draank over jow hadden.” Mar ie hadden Jan es zien moeten”, zegt ze tegen Garregien, „hi'j is 72 mar hi'j stelde him an as iene van 27. Et was lieverd veur en lieverd nao en hi'j wol mi'j mar mit op bedde hebben. Ik mos him helpen de kleren uut te kriegen”. „En vien ie dat niks”, zegt Garregien, „ik vergete et nooit meer!” „Och meenske, ie moe'n mar zo daenken, kleine kiender en dronkende meensken zeggen de waarheid en daorbi'j as wi'j niet an 't schoonmaeken west weren was d'r niks gebeurd, dus et is oonze eigen schuld ok nog aj' 't goed bekieken”.

Van die kaant het Garregien et nog niet bekeken. De beide manluden zeggen niks, et is heur mal genoeg, dat heur doen en laoten zo op de taofel legt wodt. As Jan en Albertien vot gaon is et al laete, mar dan is et mit Lamert en Garregien ok weer aorig veur mekeer en as een schoft laeter op een mooie dag Lamert in de tuun an et wark is en een bonebeddegien ommespit dan kommen bi'j Garregien de stoelen toch nog even buten mar hi'j het er gien hinder van.

JOUKEN TRIEN